

**POWIATOWA STACJA
SANITARNO - EPIDEMIOLOGICZNA
W TARNOBRZEGU**

➤ *Adres: ul. 1-go Maja 5, 39 – 400 Tarnobrzeg*

➤ *Tel.: (15) 822 63 18*

➤ *Fax: (15) 823 66 64*

➤ *E-mail: psse.tarnobrzeg@sandepid.gov.pl*

**INSTRUKCJA
OCZYSZCZANIA I ODKAŻANIA STUDNI**

Obok zanieczyszczeń bakteryjnych, chemizacja i mechanizacja rolnictwa oraz życia codziennego stwarza nowe, poważne zagrożenia dla zdrowia w postaci szkodliwych substancji chemicznych. Każdy właściciel studni, chcąc zapewnić sobie rodzinie dobrą wodę oraz posiadanie zdrowego inwentarza, powinien doprowadzić studnię do stanu, w którym odpowiadać ona będzie następującym wymaganiom:

- studnia musi mieć szczelną na całej wysokości obudowę otworu studziennego (cembrowinę), wykonaną najlepiej z betonu czy kamienia, na zaprawie z cementu lub wysokogatunkowej cegły,
- cembrowina studni musi być czysta, wolna od mchów, porostów oraz plazm zaciekowych,
- zewnętrzna obudowa studni musi być wyniesiona co najmniej 20 cm ponad poziom gruntu przy zastosowaniu pomp i co najmniej 75-100 cm przy innym urządzeniu do czerpania wody, jak np. wiadro oraz musi być bardzo szczelna, aby uniemożliwić przedostanie się do studni jakichkolwiek nieczystości,
- wiadro czerpalne musi być zamocowane na stałe i umieszczone wewnątrz obudowy studni,
- teren wokół studni w promieniu 1 metra powinien być utwardzony (beton, bruk), ze spadem od studni, otoczony rowkiem ściekowym z odprowadzeniem wody na większą odległość od studni,
- studnia powinna być zabezpieczona przed dostępem zwierząt gospodarskich (ogrodzenie); poidła dla bydła muszą być oddalone co najmniej 10 metrów od studni,
- studnia powinna znajdować się na terenie wyższym niż takie źródła zanieczyszczeń, jak: szczelna gnojownia, dół ustępowy, dół na nieczystości, śmietnik, kiszonka, chlewy, stajnie, obory i w odległości od nich nie mniejszej niż 15 metrów,
- nie wolno wylewać wody zawierającej środki piorące, zużytych olejów i smarów; wszelkie substancje chemiczne, a zwłaszcza środki ochrony roślin i nawozy mineralne, przechowywać w szczelnych pojemnikach z dala od studni,
- głębokość studni do dna nie powinna być mniejsza niż 6 metrów,
- co 2 lub 3 lata należy wybrać wodę ze studni, oczyścić dno ze szlamu i wszelkich nieczystości, wybrać kilkudziesięciocentymetrową warstwę piasku i zastąpić ją warstwą przemytego żwiru lub gruboziarnistego piasku, grubości 10 cm, oczyścić cembrowinę oraz zabetonować ubytki i szpary, a następnie przeprowadzić odkażanie studni,
- jeżeli pompa przecieka, należy wymienić skórę uszczelniającą tłok.

W trosce o zapewnienie ludności wiejskiej lepszych warunków zdrowotnych, stacje sanitarno-epidemiologiczne prowadzą przegląd studzien przyzagrodowych, połączony z ich oceną i badaniem wody w studniach uznanych za dobre pod względem technicznym i sanitarnym. Jeżeli w wyniku przeprowadzonego przez stację sanitarno-epidemiologiczną badania stwierdzono złą jakość wody pod względem bakteriologicznym, należy:

- doprowadzić studnię do dobrego stanu technicznego,
- po naprawie studni przeprowadzić jej odkażanie.

Odkażanie należy również przeprowadzić we wszystkich nowych studniach oraz po wszelkich pracach wewnątrz studni. Przed przystąpieniem do tego trzeba zmierzyć za pomocą tyczki lub ciężarka na sznurku głębokość wody w studni. Na każdy metr głębokości wody odmierzamy ilość wapna chlorowanego według zasad podanych w tabelce.

Aby prawidłowo przeprowadzić odkażanie należy:

- wybrać wodę ze studni, oczyścić cembrowinę i dno studni,
- do wiadra z wodą dodać 2 płaskie łyżeczki od herbaty wapna chlorowanego i płynem tym wyszorować cembrowinę,
- po ponownym napełnieniu studni wodą, odmierzoną według tabeli ilość wapna chlorowanego dokładnie rozetrzeć w wiadrze z niewielką ilością wody (na papkę podobną do śmietany), dopełnić wiadro wodą, rozmieszać, po czym całą zawartość wlać do studni,
- wodę w studni zamieszać tyczką lub przez nabieranie wiadrem czerpalnym i wlewanie z powrotem,
- po 24 godzinach wybierać wodę aż do zaniku zapachu chloru.

Uwaga! Wapno chlorowane należy przechowywać w suchym i ciemnym pomieszczeniu, w naczyniu drewnianym lub szklanym.

Pamiętaj! Duża zawartość środków chemicznych (azotanów) może wywołać u niemowląt sinicę, która przy braku natychmiastowej pomocy lekarskiej bywa śmiertelna; dlatego też wszystkie kobiety ciężarne oraz niemowlęta powinny korzystać wyłącznie z wody badanej i określonej jako „odpowiadająca wymaganiom sanitarnym”.

Średnica studni Ilość wapna chlorowanego potrzebna na każdy metr

[cm]	głębokości wody [g]
80	150 (1 szklanka)
90	200 (1,25 szklanki)
100	250 (1,50 szklanki)
120	350 (2,25 szkalnki)

W przypadku stosowania podchlorynu sodu zamiast wapna chlorowanego – dawki podane w tabeli należy dwukrotnie zwiększyć.